

Warszawa, 18 maja 2023 r.
KL/194/80/ASW/2023

Pan
Artur Soboń
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 1 marca 2023 r. znak KL/100/41/ASW/2023 zawierającego uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw, przekazuję w uzupełnieniu dalsze uwagi i postulaty do projektu ustawy z dnia z 17 kwietnia 2023 r.

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik:

Uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy z dnia z 17 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw.

Uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy z dnia z 17 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw.

1. Pojęcie sprzedawcy.

Zgodnie z art. 75o ust. 1 ustawy zmienianej w brzmieniu proponowanym w Projekcie stanowi, że: “W celu gromadzenia informacji, o których mowa art. 75c pkt 3, 4, pkt 5 lit a-c oraz pkt 6 lit. a-c oraz e-f, raportujący operator platform jest obowiązany do wystąpienia do sprzedawcy o te informacje dotyczące tego sprzedawcy najpóźniej w dniu udostępnienia platformy temu sprzedawcy”. Rozumiemy zatem, że dla celów ww. przepisu pojęcie “sprzedawcy” należy rozumieć zgodnie z definicją określoną w planowanym art. 75a pkt 20, tj. jako każdego “użytkownika platformy będącego osobą fizyczną albo podmiotem, który w dowolnym momencie okresu sprawozdawczego jest zarejestrowany na platformie i wykonuje stosowną czynność”. Oznacza to w konsekwencji, że na gruncie ww. przepisu operator platformy ma obowiązek wystąpić o podanie wymaganych danych do każdego sprzedawcy, również sprzedawcy, który ma status “wyłączonego sprzedawcy” na podstawie art. 75a pkt 24.

Należy również zauważyć, że sama Dyrektywa DAC7 w tym zakresie nakłada na operatora obowiązek zbierania danych wyłącznie w odniesieniu do każdego sprzedawcy niebędącego wyłączonym sprzedawcą.

Jeśli intencją ustawodawcy był brak obowiązku zbierania informacji od wyłączonych sprzedawców zgodnie z zasadami przewidzianymi Dyrektywie DAC7, powinno to zostać precyzyjnie wskazane w treści przepisu art. 75o ust. 1 (i odpowiednio w pozostałych jednostkach redakcyjnych). Jeżeli zaś intencją ustawodawcy jest obowiązek gromadzenia przez operatorów platform danych o wszystkich sprzedawcach, to chcemy zauważyć, że zgodnie z proponowanym art. 75b ust. 1 ustawy zmienianej Projektem “Raportujący operator platformy przekazuje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej zbiorczą informację o sprzedawcach podlegających raportowaniu za okres sprawozdawczy, zwaną dalej „informacją o sprzedawcach”, do końca miesiąca następującego po zakończeniu okresu sprawozdawczego, w którym raportujący operator platformy zidentyfikował sprzedawcę jako sprzedawcę podlegającego raportowaniu.” W tym przepisie jak rozumiemy, sprzedawca podlegający raportowaniu oznacza “aktywnego sprzedawcę niebędącego wyłączonym sprzedawcą, który jest rezydentem w państwie uczestniczącym lub udostępnił nieruchomości położoną w państwie uczestniczącym” (art. 75a pkt 21). Z zakresu sprzedawców podlegających raportowaniu są zatem wyłączeni sprzedawcy wskazani w art. 75a pkt 24, w tym również ci, którzy nie przekroczyli określonych progów wynagrodzenia oraz liczby transakcji dokonanych za pośrednictwem platformy.

Skoro zatem przekazywaniu do Szefa KAS mają podlegać informacje wyłącznie o sprzedawcach podlegających raportowaniu, wątpliwości budzi zasadność potencjalnie wskazanego w art. 75o ust. 1 obowiązku występowania przez operatora platformy do każdego sprzedawcy o przekazanie informacji (i to najpóźniej w dniu udostępnienia mu platformy), a także gromadzenia i weryfikacji tych informacji oraz stosowania środków w postaci zablokowania sprzedaży i wypłaty wynagrodzenia.

Należy zauważyć, że w przypadku sprzedawców będących osobami fizycznymi zbierane przez operatorów dane (PESEL, data urodzenia) są postrzegane powszechnie jako dane wysoce wrażliwe, podawane podmiotom trzecim jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wydaje się zatem, że osoby, które planują korzystać z platform elektronicznych do sporadycznej sprzedaży prywatnych przedmiotów, nie będą skłonne do podawania tego typu danych operatorom platform i raczej będą one rezygnować z rejestracji i korzystania z platformy, aby uniknąć tego obowiązku.

Wpłyne to negatywnie na szereg kwestii, takich jak:

- obniżenie potencjalnych przychodów obywateli (które mogliby uzyskać ze sporadycznej sprzedaży używanych prywatnych przedmiotów),
- obniżenie przychodów operatorów platform i płaconych przez nich w Polsce podatków, a tym samym
- obniżenie ich konkurencyjności względem operatorów raportujących w innych krajach.

Ponadto, dane sprzedawcy, który nie posiada statusu sprzedawcy podlegającego raportowaniu (np. nie przekroczy progów transakcyjnych) nie są w żadnym zakresie niezbędne operatorom platform do prowadzenia przez nich działalności i nigdy nie zostaną wykorzystane do jakichkolwiek ich celów. Wręcz przeciwnie, zbieranie wysoko wrażliwych danych osobowych wiąże się z obowiązkiem podwyższenia standardów ochrony tych danych, co wiąże się z większymi kosztami prowadzonej działalności. Także potencjalne naruszenie bezpieczeństwa danych będzie się wiązać z negatywnymi konsekwencjami dla operatorów platform.

Obowiązek wprowadzony art. 75o w odniesieniu do wszystkich sprzedawców narusza również zasady wskazane w art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 1 lit b i c Rozporządzenia dane osobowe muszą być zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; (...) oraz muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane.

Wnosimy zatem, aby obowiązki w zakresie gromadzenia i weryfikacji danych dokonywanych w ramach należytej staranności dotyczyły wyłącznie sprzedawców podlegających raportowaniu, tak jak zostało to uregulowane w Dyrektywie DAC7.

Ponadto, pragniemy zwrócić się z propozycją wprowadzenia do Projektu definicji “sprzedawcy podlegającego raportowaniu” w brzmieniu przewidzianym w Dyrektywie DAC7, tj. ograniczonym jedynie do sprzedawców z państw członkowskich Unii Europejskiej. Taki zapis zapewniłby spójną implementację przepisów we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.

2. Forma publikacji listy państw i terytoriów, o których mowa w ust. 1 pkt 13 lit. b i c projektu ustawy.

Art. 75a ust. 6, ustawy zmienianej w brzmieniu proponowanym w Projekcie stanowi, że Minister właściwy do spraw finansów publicznych zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra listę państw i terytoriów, o których mowa w ust. 1 pkt 13 lit. b i c, i dokonuje jej bieżącej aktualizacji.

Pragniemy zauważyć, że powyższy przepis mający ogromny wpływ na obowiązki platform nie zapewnia wystarczającej pewności co do zakresu tych obowiązków.

Przede wszystkim wątpliwości budzą skutki przewidzianej w omawianej propozycji przepisu “bieżącej aktualizacji” listy państw i terytoriów, o których mowa w ust. 13 lit b i c. Nie jest jasne od którego momentu miałyby działać aktualizacja listy i na jakie obowiązki operatorów platform miałyby wpływać. Kwestia ta nie wynika wprost z Projektu, zatem postulujemy o precyzyjne wskazanie, od kiedy będzie obowiązywać zaktualizowana lista państw.

Zakładamy, że aktualizacja listy powinna obowiązywać od początku okresu sprawozdawczego, będącego rokiem kalendarzowym rozpoczynającym się bezpośrednio po roku kalendarzowym, w którym Minister opublikuje zaktualizowaną listę, nie zaś od momentu jego publikacji (lub w roku aktualizacji listy). Aktualizacja listy jak rozumiemy powodowałaby objęcie (od początku tego następnego okresu sprawozdawczego) obowiązkiem przekazania danych przez sprzedawców posiadających rezydencję w którymkolwiek z państw z listy obowiązującej na dany rok, a następnie zaraportowania przez operatora platformy danych tych merchantów w informacji za okres sprawozdawczy, w którym obowiązywała zaktualizowana lista. Wyłącznie takie rozumienie pozwalałoby na prawidłową realizację przez operatorów platform ich obowiązków w zakresie należytej staranności, w tym dostosowania interfejsów służących do gromadzenia danych oraz weryfikacji informacji w terminach wynikających z przepisów.

3. Sankcje nakładane na sprzedawcę za uporczywe nieprzestrzeganie obowiązku przekazania informacji.

Zgodnie z art. 75o ust. 4, ustawy zmienianej w art. 1 Projektu, w brzmieniu proponowanym w Projekcie ustawy stanowi, że w przypadkach uporczywego nieprzekazania przez sprzedawcę raportującemu operatorowi platformy wymaganych informacji, to operator ma obowiązek zablokowania możliwości wykonywania stosownej czynności przez tego sprzedawcę do czasu, gdy sprzedawca nie przedstawi tych informacji oraz wstrzymania wypłaty wynagrodzenia na rzecz sprzedawcy do czasu uzyskania tych informacji od sprzedawcy.

Postulujemy, aby powrócić do literalnego zapisu Dyrektywy DAC7, która przyznaje operatorom platform dowolność w wyborze środka przymusu wobec sprzedawcy, w postaci albo zablokowania możliwości wykonywania stosownej czynności przez tego sprzedawcę do czasu, gdy sprzedawca nie przedstawi tych informacji, albo wstrzymania wypłaty wynagrodzenia na rzecz sprzedawcy do czasu uzyskania tych informacji od sprzedawcy.

Należy wziąć pod uwagę, że w zależności od modelu biznesowego stosowanego przez operatorów platform mogą oni nie być w stanie zastosować obu tych środków. Przykładowo, w sytuacji, gdy wynagrodzenie jest wypłacane przez podmiot inny niż platforma (np. bank lub

operator płatności) operator platformy może nie mieć możliwości wstrzymania wypłaty wynagrodzenia sprzedawcy, który narusza obowiązek przekazania określonych danych. Zatem nie będzie on w stanie z przyczyn obiektywnych wywiązać się z nałożonego na niego obowiązku.

4. Zakres implementacji dyrektyw unijnych.

Pragniemy wskazać na kwestię zakresu implementacji dyrektyw unijnych, w szczególności w zakresie dyrektyw zawierających klauzulę harmonizacji minimalnej. Wiele podmiotów jest podmiotami, które działają także na rynkach poza Polską. W szczególności dotyczy to oczywiście platform internetowych, bowiem e-commerce ma wymiar coraz bardziej transgraniczny. Dlatego też, spójna implementacja przepisów unijnych w poszczególnych krajach członkowskich UE jest bardzo istotna, w szczególności w takim zakresie w jakim do zmian wymaganych przez dyrektywę wprowadzane są dodatkowo zmiany odnoszące się wyłącznie do specyfiki danego kraju. Jak już to zostało wskazane na przykład na zakres definicji sprzedawcy, który w przepisach polskich daleki jest od przepisu dyrektywy DAC7. Różnicowanie definicji (np. różne zakresy definicji), czy też inne rozwiązania znacząco wykraczające poza wprowadzane przez ustawodawcę w poszczególnych krajach członkowskich, mogą powodować, poza oczywistymi trudnościami wdrożeniowymi przez podmioty obowiązane do stosowania przepisów, ograniczenie atrakcyjności konkurencyjnej podmiotów działających na rynku polskim w stosunku do podmiotów operujących z innych krajów członkowskich UE, gdzie przepisy zostały wdrożone w kształcie zbliżonym do dyrektyw UE.

5. Obowiązki operatorów platform spoza UE.

Z zadowoleniem przyjmujemy uwzględnienie naszych uwag dotyczących obowiązków operatorów platform z innych krajów i odzwierciedlenie w procedurach zawartych w rozdziale 4 projektu ustawy zasady jednorazowej rejestracji. Zgadza się, że obowiązek zgłaszania dochodów występuje tylko w jednym państwie członkowskim, przez jeden podmiot, pod warunkiem, że tam gdzie jest to wymagane – raportujący operator platformy poinformuje o tym inne państwa członkowskie. Operator platformy raportujący w innym państwie niż Polska będzie więc zwolniony z obowiązków raportowania wynikających z polskich regulacji. Ponadto, raportujący operatorzy platform spoza UE powinni także być zobowiązani do rejestracji wyłącznie w jednym państwie członkowskim (por. str. 4 zaktualizowanego uzasadnienia projektu). W celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych uważamy za zasadne i prosimy o wyraźne wskazanie w projekcie ustawy, że operatorzy platformy spoza UE, którzy wybiorą inny kraj członkowski UE jako kraj rejestracji i wypełniania obowiązków raportowania, będą zwolnieni z obowiązków wynikających z przepisów polskiej ustawy (w sposób zbliżony do projektowanego art. 75a ust. 5 ustawy w stosunku do operatorów z UE; w stosunku do operatorów spoza UE obecnie zasada ta wynika jedynie z przepisów proceduralnych zawartych w rozdziale 4 projektu ustawy i z uzasadnienia do projektu).

6. Inne uwagi.

Z uwagi na dość złożoną materię jaką reguluje ww. projekt ustawy zwracamy się z postulatem przeprowadzenia przez Ministerstwo Finansów kampanii informacyjnej dotyczącej obowiązków wynikających z implementacji DAC7. W chwili obecnej żądania jakie nakłada projekt ustawy na operatorów platform są niejasne dla sprzedawców, którzy przy pomocy ich platformy zawarli transakcje i których dane mają podlegać raportowaniu do KAS.

Konfederacja Lewiatan KL/194/80/ASW/2023